

# Voorwoord Nieuwsbrief 110.

Door Jan de Jong

Wat later dan anders hier de Nieuwsbrief 110. Door het boerenzwaluw onderzoek, wat veel tijd in beslag neemt, heb ik wat minder kunnen doen aan de registratie van de bijzondere meldingen. Toch weer flink wat meldingen die tussen 15 april en 30 april opvielen. Zo is er een nieuwe soort, een siberische taling, in Friesland gezien. Verder veel vroege meldingen van de gierzwaluw, grasmus, kleine karekiet en braamsluiper. Opvallend veel dwergmeeuwen doken plotseling op in Friesland.

Kijk even naar de aantallen en de opvallende soorten. Zo ringde Bareld Storm uit Sumarreheide dit jaar al vijf (!) porceleinhoen in zijn tuin, een record wat door middel van geluid gerealiseerd kon worden. Het bewijst maar weer dat nachttrek van vogelsoorten op allerlei plekken kan worden vastgesteld.

*Gisteren kreeg ik van Omrop Fryslân een telefoontje dat ik dit jaar (evenals vorig jaar) genomineerd ben voor de Johan de Jong beam. **Op zaterdagmorgen 9 mei moet ik tussen 09:00 – 09:30 uur in de Omrop studio zijn tijdens een uitzending. Even kijken dus!***

*Ben benieuwd hoe het dit jaar zal verlopen. Er zijn nog 2 kandidaten. Tijdens de uitzending zal worden bekend gemaakt wanneer en waar en hoe er gestemd kan worden op de kandidaten.*

Het onderzoek naar boerenzwaluwen is 23 april gestart en tot 5 mei zijn er al 145 gevangen. 83 ervan droegen pootringen uit voorgaande jaren. Een flink aantal terug vangsten dus uit voorgaande jaren. Zo werden er op 25 april 2026 2 vrouwtjes boerenzwaluwen terug gevangen met een opeenvolgend ringnummer in de paardenstal van Harriet Nijland in de Tijnje. Beide bleken op dezelfde dag op 25 mei 2020 als volwassen vrouwen geringd te zijn.

In de paardenstal bij A. Durkstra in de Knipe trof ik een man boerenzwaluw aan op 4 mei 2026 die geringd was op 3 juli 2020 in dezelfde stal als volwassen boerenzwaluw. De vogel werd ook in de jaren 2021 t/m 2025 elk jaar in die stal aangetroffen. Dit mannetje bleef de stal dus trouw en droeg de ring al 2161 dagen.

Een ander mannetje dat ik in de stal van Durkstra controleerde op 4 mei 2026 bleek afkomstig te zijn uit een stal in Langezwaag waar hij op 28 juli 2024 als nestjong uit een nest met 4 jongen van plm. 7 dagen oud geringd was door VRS Menork. Deze bleef zijn geboortestal dus niet trouw, waar de vogel in 2025 verbleef is niet bekend.

Plaatstrouw komt bij mannen en vrouwen dus voor. Bij vrouwelijk boerenzwaluwen is het zo dat ze na het geboortjaar in het volgend jaar NIET vaak terug keren naar de geboortestal. Dit is om incest te voorkomen. Hebben ze echter 1 of meerdere keren gebroed in een stal dan keren ze vaak WEL terug naar de broedstal omdat ze daar een binding mee hebben.

De oudste boerenzwaluw in Friesland werd 8,26 jaar. Deze ringde ik op 13 mei 2011 bij Talsma in Wergea als volwassen man en controleerde hem op 17 augustus 2019 in dezelfde stal. De vogel heeft de ring minstens 3018 dagen gedragen. Als we de constateren dat deze vogel bij het ringen al volwassen was dan is de vogel zeker ouder dan 9 jaar!

De komende weken/maanden zal blijken hoeveel boerenzwaluwen er teruggekeerd zijn uit het overwintergebied in stallen die nog onderzocht moeten worden. Op enkele broedplekken moeten nog steeds de eersten terugkomen. Vaak hebben ze dan veel zuidelijker moeten overwintering of een zware terugtocht met hindernissen gehad.

Veel plezier met het lezen van deze Nieuwsbrief 110.

Mocht U boerenzwaluwen nieuws hebben dan hoor ik het graag even.

Let deze zomer op albino's en opvallend gekleurde zwaluwen

05 mei 2026

Jan de Jong (75)

Vogelkundig medewerker Leeuwarder Courant

06-82754279

Email; [j.d.jonglc@home.nl](mailto:j.d.jonglc@home.nl)